

30 Septembrie 2009, nr. 405

## **RAPORT DE EXPERTIZĂ**

### **la proiectul Legii pentru completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 (art.1011, 1121, 261)**

(înregistrat în Parlament cu numărul 266.2009 din 16 Februarie 2009)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 (art.1011, 1121, 261).

### **Evaluarea generală**

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Finanțelor, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Conform notei informative la proiect, scopul promovării proiectului expertizat este de a concretiza mecanismul de restituire a TVA la investițiile (cheltuielile) capitale efectuate în localitățile rurale, în vederea excluderii fraudelor cauzate de tălmăcirea neunivocă a prevederilor legale existente în Codul fiscal, precum și orientarea investițiilor în localitățile rurale anume în acele sectoare care sînt mai puțin dezvoltate.

### **Fundamentarea proiectului**

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Suficiența argumentării.** Nota informativă conține o serie de argumente și supoziții în sprijinul ideilor ce stau la baza proiectului, dar nu conține informații privind efectuarea expertizei juridice, economice și financiare. Considerăm că în acest fel se încalcă dispozițiile art. 22 din Legea nr. 780/2001. Lipsa argumentării financiare detaliate privind implementarea proiectului nu poate fi explicată, deoarece se propune un proiect de lege ce se referă la sistemul impozitelor și taxelor generale de stat. Astfel, se încalcă prevederile art. 20 lit. d) și e) din Legea 780/27.12.2001, potrivit cărora grupul de lucru, concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, întocmește o notă informativă în care include fundamentarea economico-financiară, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Datorită lipsei argumentării detaliate a efectelor scontate prin implementarea prezentului proiect, precum și a unei analize detaliate a reglementării actuale a procesului de restituire a TVA (fraudele cauzate de actuala reglementare), considerăm puțin probabil că prin îngustarea segmentului de restituire a TVA

aferente investițiilor (cheltuielilor) capitale se va contribui la orientarea investițiilor în localitățile rurale anume în acele sectoare care sînt mai puțin dezvoltate. Astfel, autorul dorește completarea listei excepțiilor privind investițiile (cheltuielile) capitale efectuate în așa ramuri ale economiei naționale, cum ar fi: comerțul cu ridicata și cu amănuntul, industria extractivă, respectiv, secțiunile C "Industria extractivă" și G "Comerțul cu ridicatași cu amănuntul; Repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale" ale Clasificatorului activităților din economia Moldovei (CAEM), contribuind astfel la reorientarea investițiilor în localitățile rurale.

Un alt argument al autorului în susținerea adoptării prezentului proiect este că la situația din 27 octombrie 2008, numărul agenților economici care au beneficiat de restituirea TVA aferente investițiilor (cheltuielilor) capitale se cifrează în jur de 70, valorificîndu-se în acest sens 24,2 mil. lei. Astfel, printr-o confruntare a argumentelor invocate de autor și a modificărilor propuse, putem concluziona că scopul de fapt al proiectului este îngustarea subiecților ce vor beneficia de restituirea TVA.

**6. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Nota informativă nu face nici o referire la compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației comunitare.

**7. Fundamentarea economico-financiară.** Din conținutul notei informative nu rezultă faptul că ar fi fost făcută o estimare a cheltuielilor sau ar fi fost efectuate anumite calcule economico-financiare. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

**8. Analiza impactului de reglementare a proiectului.** Proiectul de lege nu a fost supus nici unei analize a impactului de reglementare, așa cum este prevăzut de cerințele normelor art. 20 din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, art. 4 și art.13 din Legea nr.235-XVI din 20.07.2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și a Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1230 din 24.10.2006. Lipsa analizei impactului de reglementare, nu poate fi explicată, deoarece se propune un proiect ce va modifica reglementarea activității de întreprinzător astfel, analiza de impact al acestuia asupra asigurării respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului este obligatorie.

## Evaluarea de fond a coruptibilității

**9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii.** Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

**10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului.** Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

**11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale.** Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

**12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului.** Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

**13. Reglementarea activității autorităților publice.** Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

## Concluzii

În concluzie, menționăm că proiectul supus expertizei poate fi propus în redacția sa actuală spre adoptare în Parlament cu eliminarea neajunsurilor depistate.

**Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției**